

Task

DEĞERLENDİRMENİN YAPISI

TASK - Okulda Anahtar Yeterliliklerin Deęerlendirilmesinde Öğretmen: Otantik görev temelli değerlendirme metodolojisi

2015-1-IT02-KA201-015399

Avrupa Birliği Erasmus + Programı tarafından finanse edilmiştir.

Avrupa Komisyonunun bu yayının üretimi için verdiği destek yazarların görüşlerini yansıtan içeriğin bir onayını teşkil etmez ve Komisyon burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.

Bu çalışma Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerives 3.0 Unported (CC BY-NC-ND 3.0). kapsamında lisanslandırılmıştır.

Haziran 2016'da hazırlandı.

<http://www.taskeuproject.com>

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
DEĞERLENDİRME SÜRECİ.....	3
otantik görev	3
yeterlilikler ve yeterlilik alanları	4
ustalık düzeyleri	5
Performansın kalitesi.....	5
Adım adım değerlendirme	6
Yeterlilik profili	7
Değerlendirme ve Öz değerlendirme arasındaki uyum.....	8

ÖNSÖZ

2006 yılında Avrupa Birliği, herkesin toplumdaki değişikliklere uyum sağlaması, kendini geliştirmesi, çalışma hayatı, eğitim ve öğrenim için önemli olan hayat boyu öğrenme için 8 Anahtar Yeterlilik tanımladı.

Birçok Avrupa ülkesi, okul müfredatlarına Anahtar Yeterlilikleri yerleştirmiş olup, okullar bu anahtar yeterlilikleri sertifikalandırmak için gerekli çalışmalar yapacaklar.

Avrupa ülkeleri, eğitim sistemlerinde yaptıkları reformlar ile her sınıf ve türdeki okullarda Anahtar Yeterliliklerin çerçevesinin benimsenmesi için yeterliliklere dayalı bir okul tasarlamaktadır. Buda öğretim, öğrenme ve değerlendirme için yeni bir yaklaşım gerektirir. Yapılan son araştırmaların gösterildiği gibi anahtar yeterliliklerin değerlendirilmesi için sistematik bir yöntem ve araç bulunmamaktadır.

TASK projesi Anahtar Yeterliliklerin değerlendirilmesi için metodolojilerin ve araçların geliştirilmesi yoluyla öğretmenleri desteklemeyi amaçlamaktadır.

Başlangıç noktası, Leiden Üniversitesi tarafından onaylanan, 5 Avrupa ülkesindeki 100'den fazla yetişkin öğrencinin test ettiği ve hayat boyu öğrenme programının Grundtvig projesinde tasarlanan otantik, kendinden yansıtıcı ve aktif olarak karakterize edilen bir değerlendirme modelidir. VINTAGE (Online tool for self eValuatIoN of key competences in adult AGE - 527349-LLP-1-2012-1-IT-GRUNDTVIG-GMP www.vintage.euproject.org)

VINTAGE adlı çevrimiçi bir demo (www.learningcom.it/vintage) mevcuttur ve 8 anahtar yeterlilik için öz değerlendirme yapmaya olanak tanır (1. Anadilde iletişim, 2. Yabancı dilde iletişim, 3. . Matematik- Fen ve Teknolojide Temel Yeterlilikler, 4. Dijital yeterlilik, 5. Öğrenmeyi öğrenme, 6. Sosyal ve Yurttaşlık Yeterliliği, 7. Girişim ve Girişimcilik Anlayışı, 8. Kültürel Bilinç ve İfade.)

TASK yöntemi, VINTAGE(<http://www.learningcom.it/public/Documenti/79.pdf>) modelini ortaokul ve liselere uyarlama, öz değerlendirme için bir web uygulaması geliştirme, değerlendirme sürecinin uygulanmasında ve sertifikalandırılmasında öğretmenleri desteklemeyi amaçlayan bir takım öğretici yaklaşımlar ve stratejiler geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Ayrıca TASK projesi, yeterliklerin değerlendirilmesini ve sertifikalandırılmasını destekleyen bir web aracı meydana getirecektir.

TASK metodolojisi, 4 ustalık seviyesine dayanıyor ve gerçek durumları ve ilgili ustalık düzeyini yansıtan gerçek görevleri önermektedir. TASK çerçevesinde, yeterlilik alanları Avrupa Référentiels temel alınarak seçildi.(DIGCOMP: Avrupa'da Dijital Yeterliliği Geliştirme ve Anlama İçin Bir Çerçeve, CEFR - Diller için Ortak Avrupa Referans Çerçevesi: Öğrenme, Öğretme, Dilsel Yetkinliklerin Değerlendirilmesi vb.) http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf for the linguistic competences, etc.).

DEĞERLENDİRME SÜRECİ

OTANTİK GÖREV

Gerçek hayatta otantik görevlerin yerine getirilme performansı ve gözlemlenmesi, TASK değerlendirme sürecinin temelini oluşturmaktadır.

Geleneksel değerlendirme yöntemleri yazılı ve sözlü metinlere dayalı doğrulamaları, sadece dilsel-sözel ve mantıksal-matematiksel bilgi gibi becerileri ölçmeye odaklanır. Otantik değerlendirme, yeterlilikleri gerçek durumlarda denemeye koyar, belirli becerilerin kullanılmasına ek olarak bütünsel bir genel bakış gerektiren görevleri yerine getirir. Bu, öğrencinin kendisini, kendi deneyimlerini anlamasını, sorunları çözmesini ve karar almasını sağlayan bir bilgi temeli edinip edinmediğini gösterebilir.

Başka bir deyişle, öğrencilerden yapmaları istenilen bir görev şu durumlarda otantik kabul edilir:

- Öğrencilerden, daha önce yapılanlardan seçmek yerine kendi cevaplarını hazırlamaları istenir.
- Görev gerçek dünyada karşılaşılan zorlukları kopyalamalıdır.

Bu, öğrencinin kendisini, kendi deneyimlerini anlamasını, sorunları çözmesini ve karar almasını sağlayan bir bilgi temeli edinip edinmediğini gösterebilir. Otantik değerlendirme, bir dizi farklı görevler içerir: soruşturma yapma, yazma, inceleme, tartışma, analiz etme, işbirliği yapma gibi. Öğrencinin eserlerini, cevaplarını ve eylemlerini bilinçli olarak, doğru ve güvenilir bir şekilde yapabildiğini doğrular.

TASK ilgili ustalık seviyesine karşılık gelen karmaşıklık bağlamlarda gerçekleştirilecek gerçek durumları ve özgün görevleri önermektedir. Bir yeterlilik, karmaşık birçok davranışın performansı ile ifade edildiğinden daha iyi gözlem yapabilmek için alt yeterliliklere veya alanlara bölünmüştür.

TASK çerçevesinde benimsenen yeterlilik ve tanımlayıcı alanlar, Avrupa Référentiels'ten kaynaklanmaktadır (örneğin, DIGCOMP: Avrupa'da Dijital Yeterliliği Geliştirme ve Anlama İçin Bir Çerçeve, Raporlama EUR 26035 EN, Dijital Yeterlilik için, CEFR - Ortak Avrupa Referans Çerçevesi Diller: Öğrenme, Öğretme, Dilsel Yetkinlik Değerlendirmesi).

TASK çerçevesi, bir yeterlilik alanının her biri için otantik görevler repertuarını sunar. Yeterliliğin her alanı farklı ustalık düzeylerinde gerçekleştirilebilir.

Daha fazla bilgi için:

Mueller, J., 2011, *Authentic Assessment Toolbox* at

<http://jonathan.mueller.faculty.noctrl.edu/toolbox/index.htm>

<http://jfmuelleer.faculty.noctrl.edu/toolbox/tasks.htm>

YETERLİLİKLER VE YETERLİLİK ALANLARI

Bir yeterlilik, karmaşık birçok davranışın performansı ile ifade edildiğinden daha iyi gözlem yapabilmek için alt yeterliliklere veya alanlara bölünmüştür.

Örneğin, Anahtar Yeterliliklerden biri olan "Anadilde İletişim" aşağıdaki alanlarda ifade edilmiştir:

- *Dinleme*
- *Okuma*
- *Yazma*
- *Konuşma*
- *Sözlü etkileşim*

TASK çerçevesinde, yeterlilik alanları Avrupa Référentiels temel alınarak seçildi. (DIGCOMP: Avrupa'da Dijital Yeterliliği Geliştirme ve Anlama İçin Bir Çerçeve, CEFR - Diller için Ortak Avrupa Referans Çerçevesi: Öğrenme, Öğretme, Dilsel Yetkinliklerin Değerlendirilmesi vb.)

USTALIK DÜZEYLERİ

Yeterlilik alanlarının her biri farklı ustalık düzeylerinde gerçekleştirilebilir. TASK çerçevesine göre değerlendirme dört ana seviyeye dayanmaktadır:

D SEVİYESİ - Başlangıç: Öğrenene rehberlik edilirse bilinen durumlarda basit görevleri yapar.

C SEVİYESİ - Temel: Öğrenen basit görevlerde ve yeni durumlarda temel bilgisi ve yeteneği olduğunu, temel kuralları ve beklenen yöntemleri uygulayabildiğini gösterebilir.

B SEVİYESİ - Orta: Öğrenen yeni görevleri yapar ve yeni problemleri çözer, edindiği bilgi ve yeteneği kullanabildiğini gösterir.

A SEVİYESİ - İleri: Öğrenen karmaşık görevleri yapar ve karmaşık problemleri çözer, bilgisinde ve yeteneğinde uzmanlığını gösterir; fikirlerini önerir, destekler ve kararlarında kendini savunur.

PERFORMANSIN KALİTESİ

TASK çerçevesine göre, performans kalitesini gözlemlemek ve değerlendirmek için gerçekleştirilen gerçek görevlerin kanıtlarını (resimler, video, eserler, ürünler, alıştırmalar vb.) toplamak gerekir. Bazı kontrol soruları performansın değerlendirilmesine yön verir, bu kontrol soruları dört boyuta odaklanır: etkililik, eleştirel düşünme, problem çözme ve duyguların yönetimi.

- **Yansıtıcı ölçüt:** Bir işi yerine getirirken eyleme yansıtma tutumu.
- **Otonom ölçüt:** : Yeni öneriler sunma, yeni hareket tarzı veya buluşlar bulmada tutumu
- **Öz-yönetim ölçütü:** Fırsatları görme, motivasyon sağlama, fikir üretme tutumu.
- **Etki ölçütü:** Sorunları çözme, zorlukların üstesinden gelme ve sonuca varmada tutumu.

Öğrencinin göstermiş olduğu performansın kanıtları, doküman olarak veya dijital olarak bir portföy dosyası içinde muhafaza edilebilir. Öğretmenler ve öğrencilerin performansını gözden geçirmesi ve kontrol sorularına cevap vermeleri beklenir

ADIM ADIM DEĞERLENDİRME

Bir yeterlilik karmaşık ve bütünsel bir davranış yoluyla ifade edilir. Bu nedenle, TASK değerlendirme süreci, dört ustalık seviyesinden birine karşılık gelen bütün davranışın genel gözleminde başlar ve sadece ikinci aşamada, alt yeterliklerin tek alanlarındaki performansların analitik gözlemine geçer. Bu analitik gözlem, başlangıçta atanan ustalık düzeyinin uygun olup olmadığını kontrol etmeyi sağlayacaktır.

1. Adım - Yeterliliğin seçimi: Öğrenciden değerlendireceği yeterliliği seçmesi istenir.

2. Adım- Ustalık düzeyinin seçimi: Öğrenci dört farklı durumla karşı karşıya kalır, her biri değerlendirilmek için seçilen yeterliliğin farklı bir ustalık seviyesini yansıtır.

Bu önerilen durumlardan birinde kendisini tanıması istenir. Öğrenci tarafından seçilen ustalık düzeyi, bir sonraki aşamadaki değerlendirme süreci aracılığıyla kontrol edilmesi gereken bir "eğilimin" ilk değerlendirmesini yansıtır. Bu aşamada, öğrencinin seçtiği ustalık düzeyi, mecazi olarak, değerlendirme sürecinde daha net ve odaklanmış ana hatları elde edecek soluk bir resmi temsil eder.

3. Adım- Değerlendirilecek alt yeterliliklerin seçimi: Seçilen yeterliliğin her bir alt alanı için, öğrenciden seçilen ustalık düzeyine karşılık gelen gerçek bir görevi yerine getirmesi istenir.

4. Adım- Gerçek görevin icrası: Öğretmen, öğrencinin performansını gözlemler ve gerçekleştirilen performansın kanıtlarını toplar. (resimler, video, eserler, ürünler, vb.) Bu toplanan kanıtlar hem öğretmenin hem de öğrencinin bir kez daha performansı gözlemlemesine ve yeniden incelemesine ve performansın kalitesini değerlendirmesine olanak tanır.

5. Adım- Performans kalitesinin değerlendirilmesi: Etkililik, eleştirel düşünme, problem çözme, duyguların yönetimi ve performans kalitesinin değerlendirilmesiyle ilgili bir dizi kontrol sorusu içermektedir.

YETERLİLİK PROFİLİ

TASK web uygulaması tarafından desteklenen öz-değerlendirme süreci aşağıdakileri üretir:

- Her bir kalite boyutu için özel bir profil açıklaması;
- Her kalite boyutu için belirli bir geribildirim;
- Seçilen uzmanlık seviyesine kıyasla sahip olunan uzmanlık seviyesinin uygunluğu hakkında bir vurgu;
- Tüm alanların değerlendirilmesi tamamlandıktan sonra, sonunda yeterlilik belgesi formatına dahil edilmek üzere bir yeterlilik profili açıklaması.

Geri bildirim ve profil açıklaması, değerlendirme sürecinin aşamalarını yansıtır: Seçilen anahtar yeterlilik, ustalık düzeyi ve dört kalite boyutunu kaydetmek için beş puanlık bir skorla belirlenen puan verilir.

Geri bildirimler ve anahtar yeterlilik profili açıklaması, her alan için performans kalitesini derecelendirmek üzere atanan puanlara dayanmaktadır. Geri bildirim, değerlendirilen yeterliliklerin her bir alanı için üretilir ve bu alan başına her bir boyut için belirlenen kalite puanına dayanarak hesaplanır.

Anahtar yeterlilik profili tüm alanlar için farklı boyutlara atanan birleştirilmiş kalite puanları temel alınarak oluşturulmuştur. Kullanıcı, gerçekten, seçilen yeterliliğin tüm alanları için öz değerlendirme sürecini tamamlamışsa anahtar yeterlilik profilini elde edecektir.

Genel bir mesaj, değerlendirmenin sonucunu özetler ve sunar.

DEĞERLENDİRME VE ÖZ DEĞERLENDİRME ARASINDAKİ UYUM

TASK projesi, öğretmenlere anahtar yeterliliklerin değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi için bir metodoloji sunmaktadır. TASK değerlendirme sürecinde formal veya informal rol alan öğretmenler sürecin uygulanmasında belirleyicidirler.

Öğrencilerin rolü

TASK metodolojisine göre öğrenci aktif bir rol oynamaktadır. Öğrenci, karşılaşacağı ustalık düzeyini seçer, öğretmenle beraber kendini tekrar tekrar gözlemlemesi istenir, öğretmen tarafından yönlendirilen öğrenci performansının niteliğini ölçer. Süreç öğretmen ve öğrenciyi içerebilir yada küçük bir öğrenci grubunu veya sınıfı, bir akran değerlendirme sürecine dâhil edebilir.

Öğretmenin rolü

Öğretmen, öğrencilerin yeterliliklerini gözlemek, açığa çıkarmak ve belgelendirmek için TASK sürecini uygular.

Bu çevrimiçi araç, değerlendirme süreci sırasında öğretmenleri destekleyecek, her bir yeterlilik için ve yeterliliklerin alt alanına ilişkin gerçek görevlere dayanan bir dizi değerlendirme ögesi sunacak, yeterlilik sertifika belgesini doldurmak için yararlı göstergeler ve tanımlayıcılar verecek, nitel ve nicel geribildirimler, öğrencinin performans kalitesini artırmak için öneriler ve performansların analizini sağlamak için toplanan kanıtları kaydetmek için bir veri tabanı (portföy) sunacaktır.

Görevi uygularken, öğretmenden değerlendirme sürecine katılması, öğrenciyi gerekli seçimleri yapmaya yönlendirmesi, davranışları ve performansı inceleyip yorumlaması, toplanan delilleri analiz etmesi, performansın kalitesini ölçmek için kontrol sorularından yararlanması istenmektedir.

Süreç tamamlandığında, öğretmen başlangıçta seçilen ustalık düzeyinin öğrenci için uygun olup olmadığını kontrol edebilir ve onaylayabilir, öğrenci ile birlikte değerlendirmenin sonuçlarını yorumlayabilir, aşırıya kaçma ya da gereği kadar önemsememe durumlarını tespit edebilir ve performansın kalitesini geliştirmek için geri-bildirimde bulunabilir.

Daha fazla bilgi ve projenin aşamaları şu adreste mevcuttur:

www.taskeuproject.com

taskproject.majorana@gmail.com